C/2026/3938

1.9.2026

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 10 iulie 2026

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Slovaciei

(C/2026/3938)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ([2]), în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2024/1263 precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și incluzive și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor publice excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura o supraveghere multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări.

([1]) Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

(2) La 25 noiembrie 2025, Comisia a adoptat un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2026 al Slovaciei. La aceeași dată, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2026, în care a identificat Slovacia ca fiind unul dintre statele membre pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, o recomandare de recomandare a Consiliului referitoare la capitalul uman în Uniunea Europeană și o propunere de raport comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2026, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ([3]) la 21 aprilie 2026, iar Raportul comun privind ocuparea forței de muncă și Recomandarea referitoare la capitalul uman la 9 martie 2026.

(3) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a Uniunii în următorii cinci ani. În acest document sunt identificate cele trei imperative de transformare în materie de inovare, decarbonizare și competitivitate, precum și securitatea ca piloni esențiali pentru o creștere economică durabilă. De la publicarea sa, Busola pentru competitivitate a stat la baza activității semestrului european, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale UE, creând o abordare unificată a guvernanței economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

(4) În 2026, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu etapa finală a punerii în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) ([4]). Planurile de redresare și reziliență (PNRR), împreună cu finanțarea oferită în cadrul politicii de coeziune, au fost esențiale pentru realizarea priorităților de politică ale semestrului european, deoarece planurile trebuiau să abordeze în mod eficace toate provocările sau o parte semnificativă a provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile recente, iar programele finanțate prin politica europeană de coeziune trebuiau să țină seama de recomandările specifice fiecărei țări. Pe măsură ce MRR se apropie de sfârșitul duratei sale de viață, rămâne esențial să se asigure continuitatea și valorificarea reformelor și a investițiilor sprijinite și puse în aplicare în cadrul MRR, în special a celor care contribuie la abordarea provocărilor identificate în recomandările specifice fiecărei țări.

(5) La 3 iunie 2026, Comisia a publicat raportul de țară din 2026 pentru Slovacia. În acesta, s-au evaluat progresele realizate de Slovacia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări din 2025 și s-a făcut bilanțul implementării de către Slovacia a PNRR. Pe baza analizei respective, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Slovacia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Slovacia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

([3]) JO C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.
([4]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

(6) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Slovacia. Principalele constatări ale evaluării de către Comisie a vulnerabilităților macroeconomice cu care se confruntă Slovacia în sensul regulamentului respectiv au fost publicate la 20 mai 2026 ([5]). La 3 iunie 2026, Comisia a concluzionat că Slovacia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, Slovacia se confruntă cu vulnerabilitățile legate de soldurile externe și publice, de competitivitate, de piața locuințelor și de datoria gospodăriilor, măsurile de politică rămânând limitate. Deși deficitul de cont curent s-a redus în 2025 datorită scăderii prețurilor la energie și creșterii exporturilor, se preconizează că acesta se va deteriora în 2026, pe măsură ce contextul extern se înrăutățește. Deficitul public s-a redus ușor în 2025, dar rămâne ridicat și afectează balanțele externe; în plus, se preconizează că acesta va rămâne în mare măsură neschimbat în 2026 și va crește în 2027 în ipoteza menținerii politicilor actuale, determinând creșterea datoriei publice. Inflația a fost cu mult peste nivelul din zona euro în 2025, parțial din cauza creșterii ratei TVA, și se preconizează că inflația de bază va rămâne printre cele mai ridicate din zona euro în 2026. Costurile unitare ale muncii au crescut rapid, ceea ce a slăbit și mai mult competitivitatea, și se preconizează că vor continua să crească relativ rapid în 2026. Prețurile locuințelor au crescut brusc în 2025 pe fondul unor dobânzi mai scăzute la creditele ipotecare și este probabil să continue să crească brusc din cauza ofertei limitate. Au crescut și împrumuturile contractate de gospodării, odată cu scăderea ratelor dobânzii și cu creșterea veniturilor. Progresele în materie de politici au fost limitate. Privind în perspectivă, abordarea eficace a aspectelor importante legate de impozitarea veniturilor salariale, competitivitate, oferta de locuințe și politica bugetară ar reduce vulnerabilitățile.

(7) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a adoptat, în urma evaluării Comisiei și la recomandarea acesteia, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Slovaciei ([6]). Planul vizează perioada cuprinsă între 2025 și 2028 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe patru ani. Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete: 3,8 % în 2025, 0,9 % în 2026, 1,6 % în 2027 și 1,5 % în 2028, ceea ce corespunde ratelor maxime de creștere cumulate calculate prin raportare la anul de bază 2023 de 10,3 % în 2025, 11,2 % în 2026, 13,0 % în 2027 și 14,8 % în 2028. Pentru perioada 2025-2028, aceste rate maxime de creștere a cheltuielilor nete coincid cu traiectoria corectivă, conform recomandării formulate de Consiliu în temeiul articolului 126 alineatul (7) din TFUE la 21 ianuarie 2025, cu scopul de a pune capăt situației de deficit excesiv ([7]), prin urmare procedura de deficit excesiv pentru Slovacia se suspendă.

(8) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a invitat statele membre să solicite activarea clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere într-un mod coordonat, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare ([8]), iar această propunere a fost salutată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025. În urma solicitării Slovaciei, Consiliul a adoptat, la 8 iulie 2025, la recomandarea Comisiei, o recomandare care îi permite Slovaciei să se abată de la ratele maxime de creștere recomandate ale cheltuielilor nete ([9]). Perioada în care este activată clauza derogatorie națională (2025-2028) permite Slovaciei să reprioritizeze cheltuielile publice sau să crească veniturile publice, astfel încât cheltuielile de apărare mai mari și de durată să nu pună în pericol sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu.

(9) La 30 aprilie 2026, Slovacia și-a prezentat raportul anual pentru 2026 privind progresele înregistrate ([10]) referitor la respectarea ratelor maxime de creștere recomandate ale cheltuielilor nete și la punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Slovacia cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.

([5]) Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2026) 142 final.

([6]) Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Slovaciei (JO C, C/2025/645, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/645/oj).

([7]) Recomandare a Consiliului în vederea încetării situației de deficit excesiv din Slovacia, adoptată la 21 ianuarie 2025. Toate documentele referitoare la procedura aplicabilă deficitelor excesive în cazul Slovaciei pot fi consultate la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/slovakia_en.

([8]) Comunicarea Comisiei intitulată „Integrarea unei creșteri a cheltuielilor pentru apărare în cadrul Pactului de stabilitate și de creștere”, Bruxelles, 19.3.2025, C(2025) 2000 final.

([9]) Recomandarea Consiliului din 8 iulie 2025 care permite Slovaciei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1263 (Activarea clauzei derogatorii naționale) (JO C, C/2025/3974, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3974/oj).

([10]) Rapoartele anuale pentru 2026 privind progresele înregistrate sunt disponibile la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

(10) Creșterea PIB real în anul 2025 a fost de 0,8 %, iar inflația IAPC a fost de 4,2 %. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2026, se estimează că PIB real va crește cu 0,8 % în 2026 și cu 1,5 % în 2027, iar inflația IAPC va fi de 4,3 % în 2026 și de 3,2 % în 2027.

(11) Din datele furnizate de Eurostat ([11]) reiese că deficitul public al Slovaciei a scăzut de la 5,3 % din PIB în 2024 la 4,5 % în 2025. Scăderea deficitului în 2025 reflectă în principal măsurile de consolidare și investiții în domeniul apărării mai scăzute decât se preconizase, din cauza întârzierilor în livrarea anumitor echipamente militare. Pe baza măsurilor de politică cunoscute până la data-limită a prezentei analize, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că deficitul va fi de 4,6 % din PIB în 2026 și de 5,4 % din PIB în 2027. Creșterea marginală din 2026 rezultă în principal dintr-o creștere a investițiilor determinată de amânarea livrării de echipamente militare din anul precedent. Creșterea deficitului în 2027 este determinată în principal de livrările de echipamente militare preconizate.

(12) Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea bugetară ([12]), care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una contracționistă în 2025, situându-se la 1,1 % din PIB. Se preconizează că aceasta va fi contracționistă atât în 2026, cât și în 2027, de 0,5 % și, respectiv, 1,1 % din PIB.

(13) Din datele furnizate de Eurostat ([13]) reiese că deficitul public al Slovaciei a crescut de la 59,7 % din PIB la sfârșitul anului 2024 la 61,4 % din PIB la sfârșitul anului 2025. Creșterea ponderii datoriei în 2025 reflectă în principal deficitul public primar ridicat. În plus, cheltuielile cu dobânzile cresc mai rapid decât economia, fapt care contribuie la tendința de creștere a dinamicii datoriei. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a prezentei analize, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că ponderea datoriei în PIB va crește la 63,7 % până la sfârșitul anului 2026 și va continua să crească la 66,9 % până la sfârșitul anului 2027. Creșterile din 2026 și 2027 reflectă în principal deficitele publice foarte persistente.

(14) Conform datelor Eurostat ([14]), cheltuielile publice totale pentru apărare în Slovacia s-au ridicat la 2,0 % din PIB în 2025, ceea ce corespunde unei creșteri de 0,6 puncte procentuale din PIB în comparație cu anul de referință 2021. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, se estimează că acestea vor rămâne la același nivel în 2026. Acest procent reprezintă o creștere de 0,6 puncte procentuale din PIB comparativ cu anul de referință 2021 ([15]).

(15) Uniunea se confruntă în continuare cu riscuri de întreruperi ale aprovizionării cu energie și de volatilitate ridicată a prețurilor, exacerbate de tensiunile geopolitice care afectează piețele mondiale ale petrolului și gazelor. Experiența dobândită în urma crizei energetice din perioada 2022-2023 a arătat că măsurile ample și neținte implică costuri bugetare mari și sunt ineficiente din punct de vedere social și economic. De la declanșarea războiului în Orientul Mijlociu în februarie 2026, Slovacia nu a adoptat măsuri de politică bugetară noi pentru a atenua impactul prețurilor ridicate la energie asupra gospodăriilor și a întreprinderilor ([16]).

([11]) Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2026.

([12]) Orientarea bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

([13]) Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2026.

([14]) Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiilor administrațiilor publice (COFOG).

([15]) Definiția NATO pentru cheltuielile de apărare diferă de definiția COFOG pentru apărare. În plus, ar putea exista diferențe din cauza momentului înregistrării cheltuielilor, în special a celor cu echipamentele militare, deoarece raportarea NATO nu urmează normele conturilor naționale privind momentul înregistrării.

([16]) Acest lucru reflectă situația de la data-limită a previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026 (4 mai 2026).

(16) Pe baza calculelor Comisiei, cheltuielile nete ale Slovaciei au crescut cu 1,7 % în 2025 și cu 5,4 %, cumulat, în 2024 și 2025. Creșterea cheltuielilor nete în 2025 se situează sub rata maximă de creștere recomandată. Dacă se iau în considerare împreună anii 2024 și 2025, rata de creștere cumulată a cheltuielilor nete este, de asemenea, inferioară ratei maxime de creștere recomandate.

(17) Pe baza calculelor Comisiei, se preconizează o creștere a cheltuielilor nete ale Slovaciei cu 2,9 % în 2026 și, cumulat, cu 8,4 % în 2024, 2025 și 2026. Creșterea preconizată a cheltuielilor nete în 2026 depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 0,8 % din PIB în termeni anuali. Dacă se iau în considerare împreună anii 2024, 2025 și 2026, rata proiectată de creștere cumulată a cheltuielilor nete este inferioară ratei maxime de creștere recomandate ([17]).

(18) În plus, punerea în aplicare insuficientă, în cadrul procesului bugetar, a analizelor existente ale cheltuielilor limitează potențialul acestora de a genera economii, lucru care ar putea îmbunătăți situația finanțelor publice.

(19) În 2025, sarcina fiscală asupra costului forței de muncă (impozitarea veniturilor salariale) a rămas, în Slovacia, peste media UE pentru toate nivelurile veniturilor salariale, în special pentru persoanele cu venituri mici. Creșterile recente ale contribuțiilor obligatorii la asigurările sociale și de sănătate au mărit și mai mult sarcina fiscală pentru acest grup. Veniturile din impozitele recurente pe proprietate au rămas scăzute și sub media UE în Slovacia, în mare parte din cauza sistemului de impozitare a proprietăților bazat pe suprafață, în care bunurile imobile sunt impozitate mai degrabă în funcție de suprafață decât de valoarea de piață, ceea ce limitează generarea de venituri, reducând echitatea și contribuind la o presiune ascendentă asupra prețurilor locuințelor. Veniturile din taxele de mediu, inclusiv taxele pe transport, poluare și utilizarea resurselor naturale, rămân în mod constant sub media UE, indicând un potențial neexploatat în sensul consolidării principiului „poluatorul plătește”.

(20) În ultimii doi ani, impozitul pe profit a crescut semnificativ, în timp ce introducerea a trei categorii de impozit pe profit în ianuarie 2025 a sporit și mai mult complexitatea. Atât rata efectivă de impozitare, cât și rata oficială a impozitului pe profit pentru întreprinderile mari depășesc media UE. Mediul de afaceri este afectat și de o taxă recentă pe serviciile de plată. Între timp, creșterea cotei standard de TVA de la 20 % la 23 % a creat o sarcină fiscală suplimentară pentru gospodării, în timp ce două cote reduse de TVA, care acoperă numeroase bunuri și servicii, complică sistemul și duc la creșterea cheltuielilor fiscale. În plus, câștigurile de capital din vânzările de proprietăți sunt scutite de impozit după cinci ani, reducând baza de impozitare și încurajând investițiile pe termen lung în locuințe. Deși deficitul de conformitate în materie de TVA al Slovaciei s-a îmbunătățit, acesta rămâne peste media UE de 8,2 %. Cu toate că Slovacia a făcut progrese în privința digitalizării administrației sale fiscale, noi progrese, în special în domeniul facturării electronice, care este deja în curs de implementare, și al declarațiilor fiscale precompletate, ar putea contribui la reducerea scurgerilor de informații fiscale, la simplificarea respectării obligațiilor fiscale și la reducerea costurilor. În același timp, depunerea electronică a declarației de impozit pe venitul persoanelor fizice se menține la un nivel scăzut și cu mult sub media UE.

(21) Sistemul de protecție socială s-a extins treptat în ultimii ani, devenind din ce în ce mai costisitor. Prestațiile sociale extinse, cum ar fi plata permanentă a celei de a 13-a pensii, alocațiile prelevate din impozitul pe venit pentru părinți și subvențiile pentru energie, nu sunt direcționate în mod eficace către grupurile vulnerabile, în timp ce măsurile în domeniul energiei, care vizează în prezent 90 % din gospodării, continuă să denatureze semnalele de preț ale pieței.

([17]) Având în vedere că Slovacia beneficiază de flexibilitate în temeiul clauzei derogatorii naționale, evaluarea conformității se axează pe această din urmă comparație.

(22) Slovacia continuă să se confrunte cu un deficit grav de locuințe, menținându-și poziția de țară cu cel mai scăzut fond locativ pe cap de locuitor din UE, activitatea de construcții continuând să se deterioreze, având în vedere că în prima jumătate a anului 2025 erau în construcție doar 7 241 de noi locuințe. Această încetinire se aliniază la o contracție mai amplă a dezvoltării rezidențiale, întrucât numărul autorizațiilor de construire, care atinsese un nivel maxim în 2021, a scăzut constant de atunci până în 2024, ceea ce face ca fondul locativ total al Slovaciei să se situeze cu mult sub media UE. Deși a fost adoptată o nouă lege privind construcțiile, menită să simplifice procedurile de autorizare, punerea sa în aplicare este într-un stadiu incipient, iar efectele sale nu s-au materializat încă. Sectorul închirierilor este, de asemenea, subdezvoltat, proporția locuințelor de închiriat situându-se cu mult sub media UE și fără ca vreo tendință de creștere să se fi remarcat de-a lungul timpului. Datele recensământului evidențiază un declin puternic în ceea ce privește locuințele private de închiriat, ponderea acestora scăzând la doar 0,86 % în 2021. Locuințele sociale sunt, de asemenea, în mod semnificativ insuficiente, reprezentând doar 2,5 % din stocul total, unul dintre cele mai scăzute procente din UE. Aceste deficite sistemice afectează în mod disproporționat comunitățile marginalizate, în special familiile rome, dintre care 86 % trăiesc în condiții de supraaglomerare, adesea în așezări segregate care nu dispun de infrastructură de bază, de exemplu de acces fiabil la apă. Condițiile de locuit precare subminează integrarea acestora în sistemul de educație și pe piața forței de muncă. În plus, numărul persoanelor fără adăpost din Slovacia a crescut semnificativ în ultimul deceniu. La aceste provocări se adaugă faptul că alocațiile pentru locuință acoperă doar o mică parte din costurile de închiriere, neoferind un sprijin semnificativ în materie de accesibilitate a prețurilor chiriilor.

(23) Implicarea sistematică, substanțială și în timp util a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă pentru implementarea cu succes a instrumentelor de finanțare ale Uniunii, precum și în contextul semestrului european.

(24) În Slovacia, punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ), a Fondului social european Plus (FSE+) și a Fondului de coeziune (FC), se situează sub media la nivelul UE, atât în ceea ce privește selecția proiectelor, cât și plățile. Este important să se intensifice și să se accelereze eforturile de asigurare a realizării rapide a investițiilor, maximizând în același timp impactul acestora pe teren. Slovacia ia deja măsuri în cadrul programelor sale aferente politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea economică. Cu toate acestea, Slovacia se confruntă în continuare cu provocări, inclusiv în ceea ce privește investițiile și inovarea în C&D, digitalizarea, protecția naturii și a biodiversității și incluziunea romilor. În același timp, Slovacia trebuie să accelereze punerea în aplicare a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ), deoarece resursele trebuie plătite până la sfârșitul anului 2026. Este esențial să se asigure implementarea rapidă și eficace a noilor investiții identificate de Slovacia în evaluarea sa intermediară a fondurilor politicii de coeziune, în special a investițiilor legate de cele cinci priorități prevăzute în Regulamentul privind evaluarea intermediară ([18]).

(25) Regiunile de la frontiera estică a Slovaciei se confruntă cu provocări suplimentare care le afectează perspectivele de dezvoltare economică și socială, deoarece problemele structurale existente sunt accentuate. Impactul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei sporește presiunile asupra securității, perturbă activitățile economice transfrontaliere și scade atractivitatea pentru investiții.

(26) Slovacia se confruntă cu mai multe provocări în ceea ce privește mediul de afaceri și administrația publică, digitalizarea, cercetarea și inovarea, sistemul de justiție și sistemul anticorupție, decarbonizarea și transformarea industriei, dezvoltarea mobilității cu emisii zero, piața forței de muncă, educația și asistența medicală.

(27) Mediul de afaceri din Slovacia continuă să fie afectat de un cadru de reglementare imprevizibil. Utilizarea frecventă a procedurilor legislative accelerate și a amendamentelor inițiate de membrii Parlamentului, adesea eludând evaluările standard ale impactului și consultările cu părțile interesate, contribuie la instabilitatea în materie de reglementare. Deși oficial există un cadru pentru o mai bună legiferare, acesta este aplicat în mod inconsecvent și în mare măsură doar formal, ceea ce îi limitează eficacitatea în materie de îmbunătățire a calității și a previzibilității legislației. Prin urmare, consultările cu părțile interesate și evaluările impactului nu sunt integrate în mod adecvat în procesul legislativ, iar măsurile recente, inclusiv cele din cadrul PNRR, au adus doar îmbunătățiri marginale. În același timp, sarcina administrativă rămâne ridicată, procedurile complexe și cerințele de conformitate continuând să îngreuneze activitatea întreprinderilor. În cele din urmă, în Slovacia există în continuare bariere de reglementare și administrative în calea pieței unice, care afectează prestarea transfrontalieră de servicii și libertatea de stabilire, în special prin interdicții de circulație fragmentate și prin norme restrictive privind comerțul cu amănuntul.

([18]) Regulamentul (UE) 2025/1914 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 septembrie 2025 de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare.

(28) Fragmentarea structurilor de guvernanță locală continuă să submineze furnizarea de servicii publice de calitate. Un număr mare de municipalități mici, adesea cu o capacitate administrativă limitată și cu finanțare insuficientă în raport cu responsabilitățile lor, limitează planificarea eficace a investițiilor și absorbția fondurilor UE. Deși s-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește îmbunătățirea coordonării strategice la nivel central și punerea în comun a capacităților administrative la nivel local prin testarea centrelor de servicii partajate, cooperarea intermunicipală rămâne limitată și nu a fost încă inițiată o reformă cuprinzătoare a guvernanței locale.

(29) Transparența și concurența în domeniul achizițiilor publice au fost slăbite de recentele modificări legislative. Creșterea pragurilor de publicare și simplificarea procedurilor au redus sarcina administrativă, dar au generat, de asemenea, riscuri pentru concurență și transparență, în special pentru contractele sub pragul stabilit. Durata procedurilor de achiziții publice rămâne mare, iar utilizarea criteriului de atribuire în funcție de prețul cel mai mic continuă să domine, limitând luarea în considerare a aspectelor legate de calitate și de cost pe ciclul de viață. Asigurarea unei supravegheri eficace și consolidarea rolului autorităților competente în protejarea concurenței și a transparenței sunt esențiale pentru a îmbunătăți eficiența cheltuielilor publice și pentru a sprijini buna guvernanță.

(30) Există în continuare preocupări cu privire la sistemul judiciar și la cadrul anticorupție, în timp ce capacitatea de depistare, investigare și urmărire penală a cazurilor de corupție la nivel înalt s-a deteriorat și mai mult. Percepția legată de existența corupției și experiența raportată cu privire la aceasta în desfășurarea de activități economice în Slovacia se mențin la cote foarte ridicate. Riscurile identificate în 2024 și 2025 ca urmare a desființării agențiilor anticorupție specializate (Parchetul Special și Agenția Națională pentru Combaterea Criminalității) și a reformei dreptului penal, care a scurtat termenele de prescripție și a redus pedepsele pentru infracțiunile de corupție, au continuat să se materializeze. Acest lucru se adaugă la exercitarea de către procurorul general a competenței de a anula deciziile finale ale procurorilor de rang inferior și ale autorităților de aplicare a legii în faza de urmărire penală. În urma reorganizării poliției și a organelor de urmărire penală, numărul cazurilor de corupție depistate și urmărite penal a înregistrat o scădere bruscă. Mai multe cazuri de corupție la nivel înalt au fost afectate iremediabil de reducerea nivelurilor sancțiunilor pentru infracțiunile de corupție și de scurtarea perioadei prevăzute pentru aducerea infractorilor în fața justiției. În decembrie 2025, încercarea de a desființa Oficiul pentru protecția avertizorilor a generat preocupări suplimentare cu privire la cadrul anticorupție și la faptul că potențialii avertizori se vor teme să dezvăluie informații privind corupția la nivel înalt. În general, aceste evoluții au evidențiat și mai mult lipsa unui cadru anticorupție solid, care este în prezent favorabil ingerințelor nejustificate. Sunt necesare eforturi semnificative pentru a remedia deficiențele identificate în ceea ce privește specializarea insuficientă a autorităților competente.

(31) În sistemul de justiție, a fost pusă în aplicare reforma hărții judiciare, aceasta fiind în prezent în curs de evaluare. Cu toate acestea, există în continuare preocupări cu privire la garanțiile încă insuficiente pentru independența sistemului judiciar, în special în ceea ce privește membrii Consiliului Judiciar cărora li s-au acordat și mai multe competențe, de exemplu în cadrul procedurilor disciplinare, deși guvernul a luat măsuri recent în ceea ce privește revocarea lor din funcție. Aceste evoluții prezintă riscuri directe pentru mediul de afaceri și pentru mediul de reglementare din Slovacia.

(32) Slovacia a înregistrat progrese în ceea ce privește infrastructura digitală atât în zonele urbane, cât și în cele rurale, operatorii privați de telecomunicații investind în rețele gigabit și 5G. Cu toate acestea, acoperirea relativ slabă din zonele rurale, cu cheltuieli publice limitate, necesită eforturi suplimentare. Se preconizează că măsurile legislative introduse în 2025, inclusiv Legea privind construcțiile și Legea privind infrastructura gigabit, vor sprijini implementarea infrastructurii digitale, însă există în continuare unele provocări în materie de reglementare. Adoptarea lentă a tehnologiilor digitale în Slovacia continuă să afecteze competitivitatea și creșterea, doar 57 % dintre întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) atingând cel puțin intensitatea digitală de bază în 2025, comparativ cu media UE de 71 %. Lipsa unor competențe digitale suficiente și a unor oportunități de perfecționare în rândul angajaților, precum și dificultățile în atragerea specialiștilor în domeniul TIC constituie provocări semnificative pentru întreprinderi. În pofida unei serii de eforturi care se depun în prezent, fragmentarea, lipsa de concentrare asupra experienței utilizatorilor și ritmul lent de realizare a e-guvernării slăbesc credibilitatea reformei, subliniind necesitatea îmbunătățirii guvernanței datelor, a interoperabilității și a integrării în continuare a serviciilor de e-guvernare.

(33) Slovacia, încadrată drept „inovator emergent” în 2025, a înregistrat o disparitate crescândă între performanța sa și media UE. Cheltuielile sectorului public pentru C&D au scăzut de la 0,45 % în 2023 la 0,39 % în 2024, cu mult sub media UE. În 2023, guvernul s-a angajat să mențină o traiectorie de creștere anuală a cheltuielilor publice pentru C&D, care ar trebui să ajungă la 0,67 % din PIB până în 2030. Această traiectorie trebuie menținută pentru a îmbunătăți competitivitatea Slovaciei, completată de o stimulare mai mare a investițiilor private în C&D, care rămâne la un nivel extrem de scăzut.

(34) Mediul slovac de C&I rămâne fragmentat și s-au înregistrat progrese limitate în ceea ce privește îmbunătățirea colaborării dintre întreprinderi și sectorul cercetării. Ecosistemul de C&I este lipsit de previzibilitate din cauza unui cadru instituțional subdezvoltat, fără responsabilități atribuite în mod clar. Promovarea practicilor dezvoltate în cadrul PNRR legate de efectuarea evaluărilor internaționale pentru acordarea de granturi și pentru transferurile de cunoștințe va fi esențială pentru a contribui la calitatea rezultatelor cercetării și pentru a spori probabilitatea comercializării cu succes a acestora. Pentru a stimula și mai mult colaborarea dintre întreprinderi și mediul academic și, în special, transferul de tehnologie, ar fi benefic pentru Slovacia să urmeze cele mai bune practici internaționale privind dreptul de proprietate asupra drepturilor de proprietate intelectuală generate în universități.

(35) Posibilitățile IMM-urilor de a investi în cercetare și dezvoltare sunt limitate, deoarece actualul sistem de stimulente fiscale pentru cercetare și dezvoltare este părtinitor în favoarea întreprinderilor mai mari. Îmbunătățirea sistemelor de stimulare a cercetării și dezvoltării și orientarea mai puternică a politicilor de cercetare și dezvoltare către IMM-uri ar putea impulsiona potențialul de creștere al Slovaciei.

(36) Economia Slovaciei, inclusiv sectorul său industrial mare și energointensiv, continuă să se confrunte cu provocări în materie de competitivitate în contextul eforturilor de modernizare și al îndeplinirii obiectivelor climatice. Industria rămâne un sector mare în termeni de consum de energie și de intensitate a emisiilor de dioxid de carbon, deși ambele au scăzut în ultimii ani din cauza câștigurilor în materie de eficiență și a schimbărilor structurale. Prețurile ridicate la energie continuă să reprezinte o provocare semnificativă pentru întreprinderi, reflectând probleme structurale. Pentru a realiza o tranziție eficientă din punctul de vedere al costurilor către decarbonizare, menținând în același timp competitivitatea industrială, Slovacia trebuie să continue să investească în eficiența energetică și să accelereze electrificarea proceselor industriale. Acest lucru ar putea fi stimulat și prin măsuri de îmbunătățire a raportului dintre prețul energiei electrice și cel al gazelor naturale. Potențialul producției interne în ceea ce privește producția de tehnologii de producție cu zero emisii nete rămâne insuficient utilizat. Integrarea sectoarelor industriale emergente în lanțurile valorice ale UE și realizarea de progrese în direcția unor produse bazate într-o mai mare măsură pe inovare rămân o oportunitate esențială pentru economia slovacă.

(37) În pofida eforturilor depuse de Slovacia în direcția diversificării ofertei de gaze naturale și a reducerii cererii, dependența de combustibilii fosili din Rusia rămâne semnificativă, expunând țara la riscuri externe. În 2025, peste 50 % din gazele naturale și peste 80 % din petrol erau de origine rusă. Ponderea energiei din surse regenerabile în mixul energetic al Slovaciei s-a menținut printre cele mai scăzute din UE în 2025, în timp ce potențialul țării în materie de energie eoliană rămâne neexploatat. Decarbonizarea Slovaciei se bazează în principal pe energia nucleară, în urma eliminării treptate a cărbunelui în 2023. Prețurile medii la energie electrică sunt influențate în continuare în mod semnificativ de prețurile ridicate la gazele naturale. Reducerea ponderii acestora în producția de energie electrică ar contribui la stabilizarea sistemului de energie electrică al Slovaciei, oferind prețuri mai accesibile la energia electrică și sprijinind competitivitatea. Slovacia a luat măsuri pentru a accelera implementarea energiei din surse regenerabile și pentru a îmbunătăți cadrul legislativ ca parte a planului său de redresare și reziliență, dar introducerea surselor regenerabile de energie rămâne foarte lentă. Pentru investitorii în energie din surse regenerabile, lipsa certitudinii pe termen lung rămâne un obstacol structural esențial pentru dezvoltarea de noi proiecte. În special, extinderea utilizării licitațiilor pentru energie electrică și a contractelor pe termen lung ar sprijini dezvoltarea unor proiecte mai ample privind energia din surse regenerabile, generând totodată noi soluții de decarbonizare pentru industriile mari consumatoare de energie.

(38) Pentru a răspunde nevoilor tot mai mari de electrificare a industriei și de mobilitate durabilă, sunt necesare eforturi suplimentare care să accelereze noile investiții în rețea și să sporească capacitatea acesteia. Accelerarea decarbonizării sectorului încălzirii și răcirii printr-o utilizare pe scară mai largă a soluțiilor bazate pe surse regenerabile ar contribui la atingerea obiectivelor climatice și la obținerea unor prețuri mai accesibile la energie. Pe lângă accelerarea electrificării, tranziția sectorului încălzirii către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon ar putea fi consolidată prin extinderea soluțiilor geotermale, deoarece Slovacia beneficiază de condiții geologice favorabile în unele locații.

(39) Penetrarea foarte scăzută a mobilității cu emisii zero în Slovacia este exemplificată de unul dintre cele mai scăzute procente ale înmatriculărilor noi de vehicule cu emisii zero din UE, dar și de introducerea întârziată a infrastructurii de încărcare și realimentare cu emisii zero. Deși Slovacia a adoptat unele reforme în cadrul PNRR, stimulentele pentru sprijinirea introducerii vehiculelor și a infrastructurii cu emisii zero nu s-au materializat încă. Introducerea stimulentelor prezentate în planul de acțiune privind electromobilitatea este esențială pentru a permite sectorului privat să facă investiții suplimentare semnificative. În mod similar, infrastructura de transport feroviar din Slovacia se modernizează lent, ceea ce limitează atractivitatea acesteia atât pentru pasageri, cât și pentru uz comercial. În plus, Slovacia nu dispune de o abordare centralizată pentru finanțarea pe termen lung a construirii și renovării infrastructurii naționale de transport. Acest aspect ar putea fi îmbunătățit prin contribuții fixe și previzibile de la bugetul național pentru dezvoltarea și întreținerea infrastructurii de transport, care să fie utilizate alături de finanțarea europeană și de finanțarea public-privat. În același timp, etapele premergătoare investițiilor în infrastructura de transport trebuie să fie raționalizate în continuare pentru a accelera dezvoltarea și întreținerea infrastructurii. În plus, lipsa unor opțiuni de transport adecvate în Slovacia, în special în zonele rurale, limitează adesea mobilitatea și accesul gospodăriilor cu venituri mici afectate la servicii esențiale. În special, conectivitatea în domeniul transportului public este deficitară, la fel ca și implementarea opțiunilor de mobilitate activă, a măsurilor de transport la cerere și a taxiurilor sociale pentru gospodăriile cu venituri mici din regiunile cele mai afectate, precum cele din centrul și estul Slovaciei.

(40) Deși planul Slovaciei de adaptare la schimbările climatice este în vigoare, punerea în aplicare a politicilor de reziliență la schimbările climatice a rămas în urmă din cauza lipsei de pregătire instituțională, a gradului scăzut de conștientizare la nivel regional și local și a gradului inadecvat de cooperare interministerială. Calitatea apei și gestionarea apei continuă să se deterioreze, inclusiv din cauza alterărilor hidromorfologice și a contaminării cu pesticide, afectând productivitatea industriei și a agriculturii, precum și sănătatea umană. Deși s-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește reciclarea deșeurilor de ambalaje, Slovacia continuă să fie expusă riscului de a nu îndeplini nici obiectivele privind deșeurile municipale și obiectivele privind deșeurile de ambalaje, și nici obiectivul său pentru 2035 privind deșeurile municipale depozitate. Productivitatea agriculturii, a silviculturii și a industriilor legate de apă este, de asemenea, afectată de caracterul degradat al ecosistemelor, cu efecte economice majore. Acest lucru este cauzat în principal de presiuni precum silvicultura și agricultura nesustenabile, dezvoltarea infrastructurii și speciile invazive.

(41) Având în vedere rolul esențial al capitalului uman în consolidarea competitivității și a autonomiei strategice a Uniunii, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre să ia măsuri pentru a aborda urgent provocările structurale legate de capitalul uman în domeniile competențelor, educației și formării, care frânează competitivitatea. Recomandările specifice adresate Slovaciei în 2026 pot contribui la punerea în aplicare a Recomandării Consiliului referitoare la capitalul uman în Uniune.

(42) Rata ridicată a șomajului de lungă durată în rândul grupurilor subreprezentate, în special al romilor, al lucrătorilor slab calificați și al lucrătorilor în vârstă, rămâne o provocare, adâncind lacunele în materie de competențe și disparitățile regionale. Cu toate acestea, deși situația este mai gravă în regiunile estice ale țării, investițiile în politici menite să ajute grupurile vulnerabile de persoane să găsească locuri de muncă sau să își mențină locurile de muncă rămân scăzute. Participarea pe piața muncii, în special pentru femei, este frânată de disponibilitatea și utilizarea insuficientă a unor servicii de educație și îngrijire timpurie de înaltă calitate și accesibile din punct de vedere financiar, în special pentru copiii cu vârsta sub 3 ani, disparitățile afectând grupurile defavorizate. De asemenea, formulele flexibile de lucru, cum ar fi oportunitățile de muncă cu fracțiune de normă și de muncă la distanță, rămân foarte limitate.

(43) Slovacia se confruntă cu provocări persistente în sistemul său de educație și de competențe, care limitează creșterea economică pe termen lung și rezultatele pe piața forței de muncă. S-au înregistrat progrese limitate în ceea ce privește consolidarea competențelor de bază, în special în rândul cursanților defavorizați, inclusiv în comunitățile rome marginalizate. Reformele legislative recente au introdus măsuri menite să îmbunătățească alfabetizarea la matematică și să consolideze competențele fundamentale. O mare parte din elevi nu au un nivel minim de competențe în ceea ce privește materiile de bază, iar rezultatele obținute de aceștia se situează sub media UE. Absenteismul și părăsirea timpurie a școlii, în special în zonele rurale, duc la rezultate și mai slabe în materie de educație. În pofida reformelor în curs, accesul la măsuri de sprijin rămâne insuficient, în special pentru elevii cu nevoi educaționale speciale, ceea ce îngrădește accesul egal și incluziv la o educație de calitate.

(44) Există în continuare un deficit semnificativ de competențe, care afectează peste jumătate dintre întreprinderi și reflectă o necorelare între competențele forței de muncă și nevoile pieței forței de muncă. Deși s-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește învățarea în rândul adulților, participarea rămâne scăzută, în special în rândul lucrătorilor slab calificați. Participarea la învățarea la locul de muncă rămâne sub media UE, iar lacunele în materie de competențe digitale de bază și participarea scăzută a femeilor în domeniile STIM persistă. Au fost adoptate măsuri de reformare a educației și formării profesionale și de consolidare a parcursurilor STIM prin îmbunătățirea alfabetizării la matematică la nivelul învățământului secundar superior. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a spori gradul de recalificare și perfecționare, pentru a consolida formarea cadrelor didactice, pentru a îmbunătăți punerea în aplicare a reformelor programei școlare și pentru a spori înscrierea în domeniile STIM, inclusiv prin transformarea școlilor industriale secundare în instituții specializate orientate către STIM și printr-o cooperare mai strânsă cu angajatorii și cu instituțiile de învățământ superior. În același timp, rata scăzută de absolvire a învățământului terțiar, numărul mare de studenți care pleacă și numărul scăzut al celor care se întorc, în special în sectoarele în care cererea este mare, afectează disponibilitatea forței de muncă calificate. În acest context, integrarea resortisanților țărilor terțe pe piața forței de muncă rămâne limitată și fragmentată, în lipsa unui cadru cuprinzător care să sprijine incluziunea pe termen lung a acestora. Consolidarea reținerii și atragerii profesioniștilor calificați ar contribui la abordarea deficitului de forță de muncă și ar sprijini competitivitatea economică.

(45) Reziliența sistemului de sănătate din Slovacia continuă să fie supusă unei presiuni semnificative din cauza deficitului de personal medical și a îmbătrânirii acestuia. Efectivele de personal se situează sub media UE, cu un deficit în rândul medicilor generaliști de 21 %, în timp ce aproape un sfert dintre asistenții medicali se apropie de pensionare. În pofida creșterilor salariale recente de care au beneficiat unii membri ai personalului medical, există în continuare provocări în privința păstrării acestora, alimentate de condițiile de muncă precare, de interesul scăzut pentru carierele în domeniul asistenței medicale primare și de emigrație. Eforturile depuse pentru a aborda deficitul de forță de muncă și lacunele în materie de infrastructură rămân inadecvate, asistența medicală preventivă primind doar 2,7 % din cheltuielile pentru sănătate în 2023 – cu mult sub media UE. În pofida clinicilor finanțate prin PNRR și a extinderii screeningului, aceste măsuri nu au generat încă o îmbunătățire semnificativă în materie de acces sau de echitate. Datoriile persistente și întârzierile mari în efectuarea plăților în marile spitale de stat reflectă ineficiența sistemului, la care se adaugă costurile directe mari suportate de pacienți. PNRR a contribuit la unele îmbunătățiri privind coordonarea serviciilor de asistență medicală. Cu toate acestea, sunt necesare eforturi suplimentare pentru a consolida asistența medicală primară și preventivă, în special pentru persoanele vulnerabile, pentru a asigura aprovizionarea cu produse medicale esențiale și sustenabilitatea finanțelor publice pe termen lung.

(46) Serviciile de îngrijire pe termen lung continuă să fie subfinanțate și rămân destul de limitate, în special pentru grupurile vulnerabile. Se preconizează că, din cauza îmbătrânirii populației, cheltuielile publice pentru îngrijirea pe termen lung vor crește pe termen mediu și lung. Deficitul de forță de muncă și disparitățile regionale limitează prestarea de servicii, în special în zonele rurale și în regiunile estice ale Slovaciei. În pofida unor reforme și investiții inițiale introduse în cadrul PNRR, accesul la servicii de îngrijire pe termen lung de calitate și la prețuri accesibile rămâne inegal de la o regiune la alta, iar serviciile bazate pe comunitate sunt încă insuficient dezvoltate.

(47) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul PNRR ale acestora, pentru a pune în aplicare Recomandarea din 2026 privind politica economică a zonei euro. În cazul Slovaciei, recomandarea 1 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua, a celei de a treia și a celei de a cincea recomandări privind zona euro, recomandarea 2 contribuie la punerea în aplicare a celei de a patra recomandări privind zona euro, recomandarea 3 contribuie la punerea în aplicare a celei de a opta și a celei de a noua recomandări privind zona euro, recomandarea 4 și recomandarea 5 contribuie la punerea în aplicare a celei de a șaptea recomandări privind zona euro, iar recomandarea 6 contribuie la punerea în aplicare a celei de a cincea recomandări privind zona euro.

(48) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și concluziile privind existența unor dezechilibre, recomandările formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 se reflectă în recomandările 1, 2, 3 și 5. Politicile menționate în recomandarea 1 contribuie la abordarea vulnerabilităților legate de piața locuințelor și de datoria gospodăriilor. Politicile menționate în recomandările 1, 2 și 5 contribuie la abordarea vulnerabilităților legate de echilibrul extern și de soldul bugetar. Politicile menționate în recomandările 1, 3 și 5 contribuie la abordarea vulnerabilităților legate de competitivitate. Recomandările 1, 2, 3 și 5 contribuie atât la corectarea dezechilibrelor, cât și la punerea în aplicare a Recomandării din 2026 privind politica economică a zonei euro, în concordanță cu considerentul 47.

RECOMANDĂ ca, în 2026 și în 2027, Slovacia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să respecte în continuare ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate de Consiliu la 21 ianuarie 2025, pentru a pune capăt situației de deficit excesiv, utilizând în același timp flexibilitatea disponibilă în temeiul clauzei derogatorii naționale activate de Consiliu. Să consolideze în ansamblu cheltuielile pentru apărare și securitate și nivelul de pregătire în aceste domenii, asigurând totodată sustenabilitatea datoriei și eficiența cheltuielilor și adaptând treptat bugetul pentru a susține creșterea structurală a cheltuielilor pentru apărare. Să se asigure că măsurile luate pentru a atenua impactul creșterii prețurilor energiei sunt temporare, direcționate către protejarea gospodăriilor vulnerabile sau către satisfacerea nevoilor întreprinderilor mari consumatoare de energie, păstrează stimulentele pentru economisirea energiei și sunt compatibile din punctul de vedere al costului bugetar cu angajamentele asumate în contextul cadrului bugetar al UE. Să eficientizeze mixul fiscal, inclusiv prin reducerea factorilor de descurajare de pe piața forței de muncă și prin utilizarea într-o mai mare măsură a taxelor de mediu și a impozitelor recurente pe proprietate. Să simplifice sistemul de impozitare și să îmbunătățească eficiența cheltuielilor, inclusiv prin alinierea analizelor cheltuielilor la procesul bugetar. Să consolideze în continuare conformarea fiscală, inclusiv prin continuarea digitalizării administrației fiscale. Să mențină stimulentele de preț pentru economiile de energie și să direcționeze mai bine cheltuielile sociale. Să accelereze construcțiile prin simplificarea procedurilor de amenajare a teritoriului și de autorizare, să extindă piața privată a închirierilor și să promoveze locuințele sociale și la prețuri accesibile, inclusiv retenția locuințelor pentru grupurile vulnerabile.

2. Să asigure continuitatea reformelor și a investițiilor implementate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență. Să accelereze eforturile de implementare a programelor politicii de coeziune, bazându-se, după caz, pe realocări către prioritățile strategice și pe flexibilitățile convenite în contextul evaluării intermediare a cadrului politicii de coeziune. Să abordeze provocările unice de natură socioeconomică, de securitate și de pregătire civilă cu care se confruntă regiunile de la frontiera externă estică a UE, inclusiv necesitatea de a investi în infrastructură cu dublă utilizare.

3. Să îmbunătățească mediul de afaceri prin crearea unui cadru de reglementare mai previzibil și asigurând integrarea evaluărilor impactului și a consultărilor cu părțile interesate în procesul legislativ. Să elimine barierele rămase în calea prestării de servicii. Să abordeze fragmentarea structurilor de guvernanță, inclusiv prin elaborarea unei reforme a guvernanței locale. Să îmbunătățească prestarea de servicii de e-Guvernare și experiența utilizatorilor legată de acestea. Să asigure transparența și concurența în procesele de achiziții publice. Să consolideze sistemul judiciar, inclusiv independența acestuia, și să îmbunătățească eficacitatea sistemului anticorupție, inclusiv prin asigurarea depistării, investigării și urmăririi penale adecvate, autonome și eficace în cazurile de corupție la nivel înalt, precum și a unei capacități suficiente și specializate la nivel de poliție și de urmărire penală.

4. Să continue să extindă conectivitatea la nivel de gigabit, în special în zonele insuficient deservite. Să intensifice adoptarea tehnologiilor digitale, în special în rândul IMM-urilor, prin eliminarea blocajelor în implementarea acestora. Să îmbunătățească politica de cercetare și inovare, sporind în continuare investițiile publice în C&D, simplificând guvernanța, finanțarea și sistemele de evaluare în domeniul C&D, stimulând colaborarea dintre întreprinderi și sectorul cercetării și revizuind sistemul de stimulente fiscale pentru C&D cu scopul de a oferi un sprijin mai mare IMM-urilor.

5. Să promoveze investițiile pentru a impulsiona competitivitatea industrială, inclusiv prin stimularea decarbonizării și a electrificării, și diversificarea economică. Să accelereze diversificarea aprovizionării cu energie pentru a elimina treptat dependența de sursele rusești. Să accelereze introducerea surselor regenerabile de energie, în special a energiei eoliene, și să eficientizeze procedurile de conectare la rețea. Să sprijine investițiile suplimentare în rețele, în special în rețelele de energie electrică, și în decarbonizarea sectorului încălzirii. Să sprijine introducerea în continuare a mobilității cu emisii zero, să reformeze gestionarea investițiilor în transporturi și să modernizeze și consolideze investițiile în infrastructura de transport durabilă, în special rețeaua feroviară. Să consolideze gestionarea risipei de resurse și reutilizarea deșeurilor municipale și a deșeurilor de ambalaje, conservarea resurselor naturale, precum și să sporească reziliența la schimbările climatice și în domeniul apei, inclusiv prin integrarea de soluții bazate pe natură și prin finalizarea delimitării parcurilor naționale.

6. Să consolideze participarea pe piața forței de muncă a grupurilor subreprezentate, în special în regiunile cu o rată ridicată a șomajului, și să promoveze formule de lucru mai flexibile. Să sporească disponibilitatea structurilor de educație și îngrijire timpurie de înaltă calitate și la prețuri accesibile pentru copiii cu vârsta sub 3 ani. Să asigure accesul egal și incluziv la o educație de calitate la toate nivelurile, cu accent pe predarea competențelor de bază, inclusiv pentru copiii care provin din medii defavorizate. Să extindă oportunitățile de recalificare și perfecționare profesională a adulților, inclusiv prin investiții în competențele digitale și în formarea cadrelor didactice și prin creșterea participării la programele de educație în domeniile STIM. Să îmbunătățească păstrarea și atragerea profesioniștilor calificați pentru a aborda deficitul de forță de muncă. Să îmbunătățească furnizarea de asistență medicală primară și să extindă măsurile de asistență medicală preventivă. Să consolideze reziliența și sustenabilitatea bugetară a sistemelor de sănătate și de îngrijire pe termen lung și să asigure servicii de îngrijire pe termen lung de calitate și la prețuri accesibile, în special prin dezvoltarea în continuare a serviciilor comunitare.

Adoptată la Bruxelles, 10 iulie 2026.

Pentru Consiliu

Președintele

S. HARRIS